

opinie

Mea culpa van een narcist

Jurgen ten Pas-Klijn
lezer te Monster

Eigenlijk heeft *Trouw*-lezer Peter Verschoor alles al gezegd, met zijn reactie op het grote interview met Theo van Willigenburg (de Verdieping, 11 oktober), de voor seksueel misbruik veroordeelde filosoof en oud-hoogleraar. Toch voel ik de behoefte om ook te reageren. Ik ben misbruikt op mijn veertiende en dat heeft grote gevolgen gehad. Niet alleen in mijn leven, maar ook in het leven van mijn vrouw en dochter en de mensen die dicht bij mij staan. Het aantasten van mijn lichamelijke integriteit heeft niet alleen mijn seksuele oriëntatie verstoord, maar ook het vermogen om onvoorwaardelijk liefde te geven en te ontvangen.

De zachte zelfveroordeling van Van Willigenburg dat hij 'wijzer had moeten zijn', toont zijn onbegrip voor de zware misdaad die hij begaan heeft. Met zijn academische achtergrond en intellect had hij kunnen weten dat – door een jongen te misbruiken – een leven verwoest werd, terwijl hij ordinair aan zijn gerief kwam. Hij ontnam hiermee deze jongen de kans op een onafhankelijk en autonoom leven, wat indruist tegen elk academisch principe.

Dat hij er daarnaast voor koos om actief te blijven in de jongenskoorwereld, vind ik een onvergeeflijke zonde. Hij gaf zichzelf daarmee een vrijbrief om zijn misdragingen voort te zetten en ze zelfs goed te keuren, terwijl een alcoholist die écht wil stoppen met drinken, er toch voor zorgt dat er geen drank in huis is?

Zijn mea culpa is in mijn ogen een wanhopige hartekreet van een narcist, die niet de misbruikte jongen maar zichzelf als slachtoffer ziet. Met zijn publicitair offensief toont hij zich in psychologische zin een machiavellist.

De rechtszaak zal inderdaad pijnlijk zijn geweest voor het slachtoffer, maar de veroordeling en de formele erkenning van het misbruik zullen deze jongen en zijn omgeving helpen om actuele en toekomstige moeilijkheden te kunnen duiden.

Dat *Trouw* aandacht besteedt aan seksueel misbruik is goed, maar of het artikel over Van Willigenburg de juiste vorm is betwijfel ik. Ik vind dat Van Willigenburg een te grote claim legt op het begrip dat wij moeten hebben voor zijn situatie. Ik lees niet terug dat hij oprecht spijt heeft van zijn daden, maar wel van wat hij verloren heeft.

Trouw is geen plek om achteraf je beklag te doen als je jezelf op een dergelijke manier buiten de maatschappij hebt geplaatst.

Theo van Willigenburg verwoestte wel een leven

Leer kinderen al jong programmeren, stelt docent informatica **Mariëlle Stoelinga**. Het is niet alleen leuk, maar ook hard nodig. En zo moeilijk is het echt niet.

Mariëlle Stoelinga
universitair hoofddocent informatica
aan Universiteit Twente

Wacht niet te lang met ICT op school

De PO-Raad wil er niet aan; de organisatie voor het primair onderwijs wil programmeren op de basisschool niet verplicht stellen (*Trouw*, 9 oktober). Terwijl er heel goede redenen zijn om ook jonge kinderen daarmee te laten kennismaken en niet te wachten tot de middelbare school.

Drie weken geleden waarschuwde minister Asscher nog voor robotwerkloosheid: door de komst van zelfrijdende auto's raken vrachtwagen- en taxichauffeurs hun banen kwijt; winkelpersoneel wordt weggeautomatiseerd door webshops, en kantoorpersoneel is nu al wegbezuinigd.

De banen die overblijven gaan vooral over het bedenken, ontwerpen, ontwikkelen, en invoeren van ICT-applicaties. Nederland is al succesvol in het ontwerpen en bouwen van ICT-producten: internetbankieren, de game-industry en high-tech-systemen zijn sectoren waar Nederlands producten wereldwijd voorop lopen. Willen we die toppositie behouden, dan is het zaak om nu te investeren in ICT-onderwijs.

Geen angst

Veel meesters en juffen vinden ICT maar moeilijk en ingewikkeld. Dit is jammer en zonder meer onterecht: basiskennis van ICT is echt niet moeilijker dan aardrijkskunde of biologie.

Bovendien is er prachtig en heel bruikbaar lesmateriaal ontwikkeld. De Australische website computer-scienceunplugged.com legt allerlei ICT-principes uit zonder daarbij een computer te gebruiken: zo wordt bijvoorbeeld door middel van dans uitgelegd hoe je getallen van klein naar groot kunt sorteren. Sorteren is een basisprincipe uit de ICT. Het wordt gebruikt door Google om de meest relevante sites te vinden, in computers om bestanden te ordenen op grootte of datum, en bij hardloophedstrijden om de binnenkomsttijden te sorteren en de uitslagen te bepalen.

ICT-onderwijs gaat niet ten koste van taal en rekenen, maar kan juist heel goed geïntegreerd worden. Mijn ervaring met programmeeronderwijs aan kinderen is dat zij door het programmeren razendsnel andere vaardigheden oppikken. Het is bovendien een misverstand dat programmeren en ICT vooral aansluiten bij rekenen, en niet bij taal en andere vakken. Een heleboel ICT-onwerpen, zoals het zoeken van woorden in grote tekstbestanden, of het kraken van geheime codes, sluiten juist heel goed aan bij taalonderwijs. Daarnaast zijn programmeertalen ook talen, met een eigen structuur en grammatica.

ICT is bij uitstek een multidisciplinair onderwerp waarin een hele hoop vaardigheden aan bod komen: samenwerken om samen een applicatie te ontwerpen, creatief denken en puzzelen om een oplossing te vinden voor een nieuw probleem, communicatie om er achter te komen wat er precies gewenst is, en ontwer-

'ICT daagt kinderen uit, op alle niveaus'. FOTO AP

pen en planning om te bedenken wat we precies gaan maken.

ICT daagt kinderen uit, op alle niveaus. Het leuke van ICT is dat je coole applicaties kunt ontwikkelen: computerprogramma's die echt werken en doen wat jij zegt. Het moet niet onderschat worden hoe motiverend dat is.

Het is daarbij vrij eenvoudig om moeilijkere opdrachten te geven aan slimmere kinderen, door meer en complexere eigenschappen te laten programmeren, of door bijvoorbeeld realistische programmeertalen te leren.

Ja, het is misschien zo dat enkele whizzkids beter in programmeren zijn dan de meester of juf, maar dat wil niet zeggen dat zij geen zinnige feedback kunnen geven op het gemaakte. Misschien is dat wel het grootste leerpunt van de leerkrachten: leren loslaten, accepteren dat leerlingen programma's maken waar de leerkracht van te voren niet zelf aan gedacht heeft.

Meisjes

Nederland is het slechtste jongetje (meisje?) van de klas als het gaat om het aantal vrouwen in technische beroepen. In landen als Iran, Turkije, en Spanje studeren veel meer vrouwen informatica, elektrotechniek en

andere ICT-studies.

Op het moment dat middelbare scholieren een profiel moeten kiezen, is het al te laat. Pubermeisjes vinden ICT meestal stom.

Dit staat in schril contrast tot de leergierigheid van basisschoolleerlingen. Met gespitste oren luisteren zowel meisjes als jongens naar de workshops die mijn collega's en ik geven over wiskundige *fractals* (meetkundige figuren), het omzetten van getallen in het binaire stelsel en andere ICT-onderwerpen, gaan erin als koek.

Leidende rol

Met vroeg ICT-onderwijs op de basisschool kan deze interesse in techniek vastgehouden worden. Daarmee kan het aantal ICT-werknemers verdubbeld worden. Als evenveel vrouwen als mannen techniek gaan studeren, hebben we ongeveer twee keer zoveel toekomstige ICTers.

Kortom: ICT is te leuk en te belangrijk om te laten wachten tot de middelbare school. Wil Nederland in de toekomst afglijden naar een tweederangs-economie, of wil het een leidende rol blijven spelen op het gebied van kenniseconomie? Het antwoord lijkt mij duidelijk, en de weg ernaar toe is dat ook: goed ICT onderwijs op de basisschool.